

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain 20 luvun 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kirkolliskokous ehdottaa kirkkolakia muutettavaksi niin, ettei kirkolliskokouksessa enää olisi korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden määräämää jäsentä. Ehdotusta perustellaan sillä, että tuomioistuinten tulee olla riippumattomia ja korkeimpien oikeuksien jäsenten toimiminen kirkollisko-

kousedustajina saattaa vaikuttaa mielikuvaan näiden tuomioistuinten riippumattomuudesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan niin, että sitä voitaisiin soveltaa kirkolliskokouksessa, jonka toimikausi alkaa 1 päivänä toukokuuta 1996.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kirkkolain (1054/93) 20 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirkon edustajina kirkolliskokouksessa ovat hiippakuntien piispat, kenttäpiispa, yhdeksänkymmentäkuusi valittua edustajaa, valtioneuvoston määräämä edustaja sekä yksi korkeimman oikeuden ja yksi korkeimman hallinto-oikeuden keskuudestaan määräämä jäsen.

Korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus ovat esittäneet ryhdyttäväksi sellaiseen kirkkolain muuttamiseen, että mainitut tuomioistuintimet eivät enää määräisi jäsentään edustajaksi kirkolliskokoukseen. Esitystään ne ovat perustelleet sillä, että tuomioistuinten tulee olla riippumattomia. Riippumattomuuden vaatimus on korostunut Euroopan yhdentymisprosessin yhteydessä. Tuomioistuinten riippumattomuuden uskottavuus edellyttää luopumista niiden jäsenten lakisääteisestä toimimisesta kirkolliskokous-edustajina.

Kirkolliskokous on yhtynyt korkeimpien tuomioistuinten esittämiin näkökohtiin. Tämän vuoksi se ehdottaa kirkkolain 20 luvun 1 §:n 1

momenttia muutettavaksi niin, että korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus eivät enää määräisi jäsentään edustajaksi kirkolliskokoukseen.

Ehdotetusta kirkkolain muutoksesta aiheutuisi kirkolliskokouksen lainopillisen asiantuntemuksen heikkeneminen. Tämän vuoksi kirkolliskokous on kehottanut kirkkohallitusta tekemään esityksen kirkolliskokoukselle siitä, miten taataan korkea lakiasioita koskeva asiantuntemus kirkolliskokouksessa sen jälkeen kun korkeimpien oikeuksien jäseniä ei enää ole kirkolliskokouksessa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetulla muutoksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden jäsenten jääminen pois kirkolliskokouksesta tuo vähäisiä säästöjä, mutta lainopillisen asiantuntemuksen turvaaminen muulla tavoin aiheuttaa vastaavasti kuluja.

3. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu kirkkohallituksessa ja kirkolliskokouksen lakivaliokunnassa.

sitä voitaisiin soveltaa kirkolliskokouksessa, jonka toimikausi alkaa 1 päivänä toukokuuta 1996.

4. Voimaantulo

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan niin, että

Laki**kirkkolain 20 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/93) 20 luvun 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §***Kokoonpano***

4) valtioneuvoston määräämä edustaja.

Kirkon edustajina kirkolliskokouksessa ovat

1) hiippakuntien piispat tai, jos piispanvirka on avoinna tai piispalla on este, tuomiokapitulin keskuudestaan määräämä jäsen;

2) kenttäpiispa;

3) yhdeksänkymmentäkuusi valittua edustajaa, joista kolmekymmentäkaksi pappia ja kuusikymmentäneljä maallikkoa; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 199__.

Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden kirkolliskokoukseen määräämien edustajien toimikausi jatkuu kirkolliskokouksen kulumassa olevan toimikauden loppuun.

Helsingissä 2 päivänä kesäkuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

Laki

kirkkolain 20 luvun 1 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/93) 20 luvun 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Kokoonpano

Kirkon edustajina kirkolliskokouksessa ovat

- 1) hiippakuntien piispat tai, jos piispanvirka on avoinna tai piispalla on este, tuomiokapitulin keskuudestaan määräämä jäsen;

- 2) kenttäpiispa;

- 3) yhdeksänkymmentäkuusi valittua edustajaa, joista kolmekymmentäkaksi pappia ja kuusikymmentäneljä maallikkoa;

- 4) valtioneuvoston määräämä edustaja; *sekä*

- 5) *yksi korkeimman oikeuden ja yksi korkeimman hallinto-oikeuden keskuudestaan määräämä jäsen.*

1 §

Kokoonpano

Kirkon edustajina kirkolliskokouksessa ovat

- 1) hiippakuntien piispat tai, jos piispanvirka on avoinna tai piispalla on este, tuomiokapitulin keskuudestaan määräämä jäsen;

- 2) kenttäpiispa;

- 3) yhdeksänkymmentäkuusi valittua edustajaa, joista kolmekymmentäkaksi pappia ja kuusikymmentäneljä maallikkoa; *sekä*

- 4) valtioneuvoston määräämä edustaja.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*

Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden kirkolliskokoukseen määräämien edustajien toimikausi jatkuu kirkolliskokouksen kulumassa olevan toimikauden loppuun.
